

Onderwerp Verrekening boete bij recidive bijstandsfraude

Steller W. Bos

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 55 76 Bijlage(n)

Ons kenmerk SZ.12.3426330

Datum **24 JAN 2013** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De wetgever heeft op 2 oktober 2012 het wetsvoorstel aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving aangenomen. De wet is op 1 januari 2013 in werking getreden en heeft betrekking op ons handhavingsbeleid.

De wet houdt in dat voor schending van de inlichtingenplicht een bestuurlijke boete moet worden opgelegd. Daarnaast verplicht de wet de gemeenteraad bij verordening nadere regels te stellen over de wijze van invorderen van de bestuurlijke boete, wanneer sprake is van recidive. De verordening willen wij in de raad van april 2013 aan u voorleggen. Voordat wij de conceptverordening maken, willen wij graag van uw raad weten welke afwegingen u zou maken bij de invordering van de recidiveboete. In deze brief schetsen wij vier scenario's met betrekking tot de invordering van de recidiveboete waarover wij met u van gedachten willen wisselen.

Wet Aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving

In de Wet Aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving wordt een drietal zaken geregeld.

Het gaat hier om:

I. Invoering bestuurlijke boete

De bestuurlijke boete wordt ingevoerd. Dit houdt in dat schending van de inlichtingenplicht zwaarder wordt bestraft. De boete wordt 100% van het benadelingsbedrag. Indien de gemeente wordt benadeeld voor bijvoorbeeld een bedrag van € 1.000¹, moet er een boete worden

¹ Dit bedrag is zonder de terug te vorderen loonbelasting

opgelegd van € 1.000. Belanghebbende (de klant) moet dan in totaal € 2.000 (terug)betalen. Bij schending van de inlichtingenplicht zonder financiële benadeling voor de gemeente wordt de boete minimaal € 150. De aangiftegrens voor het OM wordt in principe € 50.000.

- II. Langer terugvorderen
De nieuwe wet bepaalt dat bij schending van de inlichtingenplicht verplicht moet worden teruggevorderd en dat het college het teruggevorderde bedrag kan kwijtschelden na een periode van tien jaar indien aan de daarvoor gestelde voorwaarden, zoals hebben afgelost naar draagkracht, is voldaan. Tot 1 januari 2013 was deze termijn maximaal zeven jaar.
- III. Recidive
Bij herhaling wordt de bestuurlijke boete 150% van het benadelingsbedrag. Dit is de recidiveboete. Afzien van een boete kan alléén bij dringende redenen. Daarnaast kan de boete voor een periode van maximaal drie maanden worden verrekend met de gehele bijstandsuitkering. De beslagvrije voet² wordt dan buiten werking gesteld voor deze periode van drie maanden. Gedurende deze drie maanden ontvangt de betrokkene³ geen uitkering.

Vier scenario's bij recidive

Het college krijgt de bevoegdheid om in de eerste drie maanden na oplegging van de boete zoals hierboven onder III bedoeld, de openstaande boetevordering volledig te verrekenen met de bijstand.

In eerste instantie had de wetgever voorzien in een *plicht* tot volledige verrekening van de boetevordering. Met volledige verrekening wordt hier bedoeld dat bij het verrekenen op de maand geen rekening hoeft te worden gehouden met de beslagvrije voet. Bij amendement is deze verplichting echter omgezet in een *bevoegdheid*. De gemeente heeft de mogelijkheid om daar waar volledige verrekening ongewenste effecten veroorzaakt (denk b.v. aan hogere maatschappelijke kosten vanwege uithuisplaatsing) de verrekening aan te passen, of bij verrekening de beslagvrije voet volledig te respecteren. De Wet werk en bijstand verplicht de gemeenteraad in dit kader bij verordening nadere regels te stellen met betrekking tot het gebruik van deze bevoegdheid.

We stellen bij recidive het volgende als hoofdregel voor. Als duidelijk is dat betrokkene over vermogen of inkomsten beschikt, dan verrekenen we de boete volledig met de uitkering gedurende drie maanden zonder rekening te

² 90% van de bijstandsnorm, waar geen beslag op mag worden gelegd

³ de klant

houden met de beslagvrije voet. Betrokkene kan deze middelen immers gebruiken voor het betalen van de kosten van levensonderhoud. Wanneer betrokkene niet over een dergelijk vermogen of inkomsten beschikt, stellen wij de volgende vier scenario's voor.

Scenario I

In alle gevallen houden we geen rekening met de beslagvrije voet en verrekenen drie maanden 100% van de uitkering. We houden dus geen rekening met de financiële situatie van betrokkene.

Scenario II

We verrekenen de boete in de eerste maand met 100% van de uitkering. In de tweede en de derde maand houden we zodanig rekening met de beslagvrije voet dat betrokkene nog 50% van de uitkering overhoudt.

Scenario III

We houden gedurende drie maanden zodanig rekening met de beslagvrije voet dat betrokkene iedere maand nog 50% van de uitkering overhoudt.

Scenario IV

We verrekenen de boete in de eerste maand met 100% van de uitkering. In de tweede en de derde maand houden we zodanig rekening met de beslagvrije voet dat betrokkene nog 80% van de uitkering overhoudt.

De mogelijkheid om de beslagvrije voet te handhaven, zodat belanghebbende de beslagvrije voet van 90% overhoudt, is niet van toepassing. Het Rijk heeft aangegeven dit niet te zullen accepteren.

Voor en nadelen van de scenario's:

In scenario I kan de gemeente gedurende drie maanden de boete volledig met de uitkering verrekenen. Nadeel van dit scenario is dat betrokkene drie maanden geen enkele uitkering ontvangt met alle persoonlijke en maatschappelijke gevolgen van dien (bijvoorbeeld bij verantwoordelijkheid voor kinderen).

In de scenario's onder II, III en IV wordt enerzijds recht gedaan aan de wens van de wetgever om serieus werk te maken van handhaving (lik op stuk). Anderzijds wordt voorkomen dat betrokkenen bijvoorbeeld uit huis worden gezet doordat zij de huur niet meer kunnen betalen.

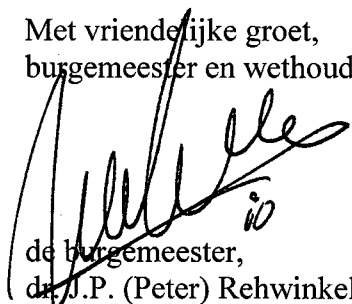

In scenario II kan de gemeente de boete ter hoogte van twee maanden uitkering over de periode van drie maanden met de uitkering verrekenen. In scenario III wordt dat anderhalve maand uitkering en in scenario IV gaat het om *bijna* anderhalve maand uitkering. Dit laatste scenario heeft de voorkeur van de VNG.

Graag horen wij per brief of in de raadscommissie van februari 2013 uw overwegingen bij de vier scenario's.

Met uw uitspraken houden wij rekening bij het opstellen van de verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive. Deze verordening leggen wij in april 2013 aan u voor.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

2-5